

lykkede Forsøg, vilde jeg egentlig ikke anse for heldigt, idet utvivlsomt Vedkommende vilde faae Indtrykket af, at man i en overordentlig Grad var ivrig for at faae gjort Bud. Iøvrigt er jeg ganske enig i den ærede Ordførers Udtalelse paa dette Gebet. — Naar den ærede Ordfører, overensstemmende med Betænkningen, udtalte den sikke Forventning, at Maalet maatte naas med den extraordinære Bevilling, der er begjæret og indstillet til Vedtagelse af Udvalget, til det statistiske Bureau, navnlig til Oparbejdelse af Restancer, da skal jeg udtale, at jeg ganske slutter mig til den sikke Forventning, og at jeg haaber, at den Nedegjørelse, som daaare vil komme til at foreligge for det ærede Thing om Statistisk Bureaus Arbejder, ikke vil gjøre vor sikke Forventning til Skamme. Der er af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holtstein-Ledreborg) fremkommet en Udtalelse om en Post paa Finantslovsforslaget, til hvilken der ikke er fillet Endringsforslag til denne Behandling, nemlig det forøgede Bidrag til nogle Skolelærere paa Alheden. Jeg skal i Anledning af denne Udgiftspost bemærke, at Loven af 31te Marts 1852 jo bestemmer, at Statskassen har at udrede de nu bestemte Lønningsbidrag til hver af de 4 Skolelærere paa Alheden og til Skolelæreren i Randbøll og at deltage i senere Lønningsforhøielse og Pensioner til Skolelærerne og disses Enker efter det Forhold, hvori de nuværende Kolonistens Hartkorn i vedkommende Skoledistrikt staaer til Skoledistriktets samlede Hartkorn. Det er rene, klare Ord, der ikke efterlade nogen Tvivl om Statskassens Forpligtelse til vedblivende at betale den Kvotabel af disse Lærertilønninger, som svarer til samtlige Koloniers — Statskolonier kunde jeg fristes til at kalde dem — Hartkorn i Forhold til det øvrige Hartkorn i disse Skoledistrikter. At dette Forhold i en ubehagelig Grad er overvældende for enkelte af disse, behøver jeg ikke at fremhæve for ærede Medlemmer af Finantsudvalget, som have gjort sig besjendt dermed; for to Embeder har Statskassen jo endog at betale 92 pCt. af Skolelærertilønningen. Denne Bestemmelse har ikke hos mig fremkaldt nogen som helst Tvivl om, at naar disse Skolelærertilønninger paa regulær, lovlig Maade bleve forandrede, forhøiede, saa forandredes, eventuelt forhøiedes ogsaa derved Statskassens Pligt til at bidrage til disse Lønninger. Jeg tror ikke, der fornuftigvis kan være Tvivl i saa Henseende. Forholdet er jo i Virkeligheden det, at Statskassen i disse fire Skoledistrikter staaer ikke som Hartkornseier eller Bruger men som havende skattepligtigt Hartkorn. Det er simpelthen Forholdet, og at altsaa Statskassen maa betale, naar Lønningen forandres eller forhøies, derom kan der i mine Tanker ikke være nogen som helst Tvivl. Paa den anden Side vil jeg gjøre den Indrømmelse til det ærede Medlem, at Tilslags-

anmærkningerne til Finantslovsforslaget ikke udtrykke sig fuldt korrekt angaaende denne Post, idet der staaer, at man ikke er pligtig til at betale det Beløb, hvortil Lønningerne for disse Embeder ved en ny Ansættelse af deres Reguleringsnummer ere blevne forhøiede. Dette Udtryk „ved en ny Ansættelse af deres Reguleringsnummer“ kunde og burde helst have været sparet. Det kan undtages, uden at Meningen i nogen Maade forandres, og jeg ser ikke rettere, end at det egentlig er paa denne Bemærkning alene, at hele det ærede Medlems Udtalelse og Dadel kom til at hvile (Holtstein-Ledreborg: Nei!) — ja, i det Mindste for Finantsministerens Vedkommende. Forholdet er jo nemlig ikke det, at det er ved Reguleringen af Embedernes Lønning, at Beløbet er sat op, men Forholdet er det, at Lønningen for disse Embeder er forhøiet paa samme Maade, som Forhøielse i Skolelærernes Lønning overhovedet finder Sted; men Omreguleringen i 1876 har givet Anledning til, at dette Spørgsmaal om en Forhøielse af disse Lønninger er kommet frem. Dette er Sagens virkelige Sammenhæng, og deraf vil altsaa skjønnes — som jeg udtrykkelig sagde før — at den Sætning i Anmærkningerne: „ved en ny Ansættelse af deres Reguleringsnummer“ meget godt kunde have været sparet, og jeg vil indrømme, at det havde været heldigt. — Jeg kommer nu til Aaret til den østjydske Bane. Herom udtalte den ærede Ordfører, at han — hvad jo iøvrigt ogsaa udtales i Betænkningen — ganske maatte slutte sig til den Dadel, som var udtalt over, at man overhovedet i sin Tid havde tilstødet Anlægget af Randers-Grenaabanen efter den Nedegjørelse for Midlernes Tilstedeværelse, som dengang forelaa, idet en betydelig Del af Midlerne kun var tilveiebragt ved et midlertidigt Laan. Jeg skal ikke forbyde mig heri, men kun gjøre den Bemærkning, at, dersom den daværende Indenrigsminister eller Regjering havde sat som Betingelse for at give Koncession til dette Baneanlæg, at dette Beløb, 1½ Mill. Kr., skulde være sikret paa anden Maade, saa var det blevet sikret paa anden Maade. Det vilde altsaa paa ingen Maade have forhindret Banens Anlæg; det er en Kjendsgjerning. Naar den ærede Ordfører udtalte en stærk Tvivl, om det var forsvarligt at tillade Kommuneradene at yde saa store Tilskud til et Baneanlæg — skjøndt det interesserede dem i saa høi Grad, som det havde været Tilfældet her — uden at Behoernes Samtykke særlig var indhentet, og uden at man vidste, om Behoerne slattede sig til Kommuneradernes Beslutning, saa behøver jeg jo ikke at gjøre opmærksom paa, at vi jo ikke i vor nye Kommunallovgivning kjende noget Lignende som de gamle Raadstuemøder i Byerne, hvor man, efter at have taget en Beslutning, i visse Tilfælde ligefrem var nødsaget til at holde et Raadstuemøde med samtlige Byens Borgere for at faae